

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

Direkcija

Miklošičeva cesta 24

1507 Ljubljana

www.zzvs.si

IZVAJANJE 5. TOČKE 17. ČLENA ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PO 01.02.2014

1.	Zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicno bolezen – 5. točka 17. člena ZZVZZ	2
2.	Kdaj nastopi obveznost zavarovanja za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 5. točki 17. člena ZZVZZ	2
3.	Vrste pravnih razmerij, ki sodijo v drugo pravno razmerje po 5. točki 17. člena ZZVZZ	2
4.	Trajanje zavarovanja	3
5.	Šifra podlage zavarovanja, obrazec M12, zavezanec za vložitev prijave v zavarovanje	3
6.	Posamezni primeri	3
6.1	Delovno razmerje, avtorska pogodba	3
6.2	Delovno razmerje s krajšim delovnim časom, avtorska pogodba	4
6.3	Družbenik in poslovodna oseba (podlaga 040, 103), pogodba o poslovanju	4
6.4	Obvezno zdravstveno zavarovanje po podlagi 048, podjetna pogodba	4
6.5	Obvezno zavarovanje v drugi državi članici EU/EGP, pogodba o poslovanju v RS	5
6.6	Obvezno zavarovanje v Republik Srbiji, pogodba o poslovanju v RS	5
6.7	Upokojenec, prokurist	5

1. Zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicno bolezen – 5. točka 17. člena ZZZV

Novela ZZZV- M širi krog oseb, ki so obvezno zavarovani za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni po 5. točki 17. člena ZZZV, ki trenutno vključuje le osebe, ki opravljajo delo po pogodbi o delu.

Spremenjena 5. točka 17. člena ZZZV, ki se prične uporabljati s 01.02.2014 se glasi:

»5. Osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo oziroma storitev za plačilo, kadar se plačilo, prejeta na podlagi tega pravnega razmerja, na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, če na podlagi tega dela niso zavarovane za poškodbo pri delu oziroma poklicno bolezen na podlagi točk tega člena, 16. ali 18. člena tega zakona;«.

2. Kdaj nastopi obveznost zavarovanja za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 5. točki 17. člena ZZZV

Obveznost zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicno bolezen nastopi za zavarovance iz 15. člena ZZZV oziroma zavarovane osebe iz 20. do 22. člena ZZZV:

- ki v okviru **drugega pravnega razmerja** opravljajo delo oziroma storitev za **plačilo**:
- kadar se **plačilo**, prejeta na podlagi tega pravnega razmerja, na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, **šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek** na podlagi zakona, ki ureja dohodnino,
- če **na podlagi tega dela niso zavarovane** za poškodbo pri delu oziroma poklicno bolezen:
 - o na podlagi drugih točk 17. člena ZZZV,
 - o 16. člena ZZZV ali
 - o 18. člena ZZZV.

Če oseba ni obvezno zdravstveno zavarovana kot zavarovanec po 15. členu ZZZV ali kot družinski član po 20. do 22. členu ZZZV, obveznost zavarovanja za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 5. točki 17. člena ZZZV ne nastopi, kljub obstoju drugega pravnega razmerja.¹

3. Vrste pravnih razmerij, ki sodijo v drugo pravno razmerje po 5. točki 17. člena ZZZV

Vrste pravnih razmerij, ki sodijo med druga pravna razmerja:

- pogodbe civilnega prava (podjemna pogodba, avtorska pogodba),
- dohodek za opravljeno delo na drugi podlagi (sejnine, sodni cenilci, izvedenci, tolmači,...),
- dohodek za opravljeno avtorsko delo,
- dohodek za vodenje poslovnega subjekta, če zavarovanec ni obvezno zavarovan po 6. točki prvega odstavka 15. člena ZZZV (podlaga 040 ali 103), idr.

¹ Obveznost zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicno bolezen po 17. in 18. členu ZZZV nastopi le za tiste osebe, ki so hkrati obvezno zavarovane po 15. členu ZZZV kot zavarovanec (delovno razmerje, opravljanje samostojne dejavnosti, družbenik in poslovodna oseba, kmet, prejemnik denarnega nadomestila za brezposelnost, upokojenec, oseba s stalnim prebivališčem v RS, ki si sama plačuje prispevke, idr.) ali 20. členu ZZZV (npr. družinski član otrok, zakonec).

4. Trajanje zavarovanja

Obveznost zavarovanja po 5. točki 17. člena ZZVZZ nastopi z dnem vzpostavitve pravnega razmerja, ki je podlaga za delo oziroma storitev, na podlagi katerega oseba prejeme plačilo, in preneha z dnem prenehanjem tega pravnega razmerja.

Zavarovanje se evidentira po obstoju drugega pravnega razmerja, ki je podlaga za plačilo, zaradi uveljavljanja pravic iz zdravstvenega zavarovanja. Obveznost zavarovanja za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ni pogojena s prejmem plačila za delo oziroma storitev, ki ga zavarovanec oziroma oseba opravlja v okviru drugega pravnega razmerja.

Vse zavarovane osebe, ki imajo sklenjeno/vzpostavljeno drugo pravno razmerje **do 31.01.2014**, in to pravno razmerje še traja po 01.02.2014, ter sodijo v 5. točko 17. člena ZZVZZ, se vključijo v zdravstveno zavarovanje s podlago 050 z datumom pričetka zavarovanja 01.02.2014.

Primeri:

- avtorska pogodba sklenjena za določen čas: 01.05.2014 do 31.12.2014; zavezanec za prijavo lahko z obrazcem M12 ob prijavi sporoči datum pričetka zavarovanja 01.05.2014 in datum prenehanja zavarovanja 31.12.2014.
- podjemna pogodba sklenjena za nedoločen čas: od 01.05.2014 dalje; zavezanec za prijavo z obrazcem M12 osebo prijavi v zavarovanje z dnem 01.05.2014. Posebej mora vložiti odjavo iz zavarovanja z dnem prenehanja pogodbe.
- imenovanje v mandat – zavezanec za prijavo lahko z obrazcem M12 ob prijavi sporoči datum pričetka zavarovanja (pričetek mandata) in datum prenehanja zavarovanja (prenehanje mandata).

5. Šifra podlage zavarovanja, obrazec M12, zavezanec za vložitev prijave v zavarovanje

Prijava v zavarovanje se vloži na **obrazcu M12**.

V evidenci obveznega zdravstvenega zavarovanja se zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen evidentira s posebno šifro **podlage zavarovanja 050, šifra razloga zavarovanja 05**.

Zavezanec za prijavo v zavarovanje je zavezanec za plačilo prispevka za poškodbo pri delu in poklicno bolezen – delodajalec, pri katerem so te osebe na delu (druga alineja 2. točke 49. člena ZZVZZ).

6. Posamezni primeri

6.1 Delovno razmerje, avtorska pogodba

Primer

Oseba A je obvezno zavarovana iz naslova delovnega razmerja od 01.01.2004. Od 01.06.2012 ima sklenjeno avtorsko pogodbo z Družbo d.o.o..

Družba d.o.o. je osebo A dolžna prijaviti v zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen:

- z obrazcem M12,
- z datumom pričetka zavarovanja 01.02.2014 (datum pričetka veljavnosti spremenjene določbe 5. točke 17. člena ZZVZZ)

Zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen traja do prenehanja avtorske pogodbe. Če je bilo osebi A od 01.02.2014 dalje izplačano plačilo za delo oziroma storitev po avtorski pogodbi, se ob izplačilu plačajo naslednji prispevki:

- prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen za zdravstveno zavarovanje po 5. točki 17. člena ZZVZZ (0,53% od plačila)
- posebni prispevek zavarovanca za zdravstveno zavarovanje po 55.a členu ZZVZZ (6,36% od plačila).

6.2 Delovno razmerje s krajšim delovnim časom, avtorska pogodba

Primer

Oseba A je od 01.01.2014 dalje obvezno zavarovana iz naslova delovnega razmerja za krajši delovni čas 30 ur na teden. S 01.03.2014 sklene avtorsko pogodbo z Družbo d.o.o. za čas trajanja od 01.03.2014 do 31.12.2014.

Družba d.o.o. je osebo A dolžna prijaviti v zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen:

- z obrazcem M12,
- z datumom pričetka zavarovanja 01.03.2014 in datumom prenehanja zavarovanja 31.12.2014 (datum pričetka veljavnosti spremenjene določbe 5. točke 17. člena ZZVZZ)

Ko bo osebi A izplačano plačilo za delo oziroma storitev po avtorski pogodbi, se ob izplačilu plačajo naslednji prispevki iz zdravstvenega zavarovanja:

- prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen za zdravstveno zavarovanje po 5. točki 17. člena ZZVZZ (0,53% od plačila)
- posebni prispevek zavarovanca za zdravstveno zavarovanje po 55.a členu ZZVZZ (6,36% od plačila).

6.3 Družbenik in poslovodna oseba (podlaga 040, 103), pogodba o poslovanju

Primer

Oseba A je obvezno zavarovana po 6. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ kot družbenik in poslovodna oseba v Družbi d.o.o. (podlaga 040/103).

Oseba A ima kot poslovodna oseba z Družbo d.o.o. sklenjeno pogodbo civilnega prava o poslovanju.

Ker je oseba A že obvezno zavarovana iz naslova družbeništva in poslovanja po 6. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (zavarovanje za poškodbo pri delu po 16. členu ZZVZZ), obveznost zavarovanja po 5. točki 17. člena ZZVZZ ne nastopi.

6.4 Obvezno zdravstveno zavarovanje po podlagi 048, podjemna pogodba

Primer

Oseba A je obvezno zdravstveno zavarovana kot oseba s stalnim prebivališčem v RS, ki si sama plačuje prispevke (podlaga 048, 20. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ). Nima urejenega pokojninskega zavarovanja.

S 01.03.2014 sklene podjemno pogodbo z Družbo d.o.o..

Družba d.o.o. je osebo A dolžna prijaviti v zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen:

- z obrazcem M12,
- z datumom pričetka zavarovanja 01.03.2014.

Ko bo osebi A izplačano plačilo za delo oziroma storitev po podjemni pogodbi, se ob izplačilu plačajo naslednji prispevki iz zdravstvenega zavarovanja:

- prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen za zdravstveno zavarovanje po 5. točki 17. člena ZZVZZ (0,53% od plačila)
- posebni prispevek zavarovanca za zdravstveno zavarovanje po 55.a členu ZZVZZ (6,36% od plačila).

6.5 Obvezno zavarovanje v drugi državi članici EU/EGP, pogodba o poslovanju v RS

Primer

Oseba A je obvezno zavarovana iz naslova delovnega razmerja v Avstriji. S 01.03.2014 sklene pogodbo o poslovanju z Družbo d.o.o. (v družbi je oseba A le poslovodna oseba)

Ker oseba A ni obvezno zdravstveno zavarovana v RS (kot zavarovanec po 15. členu ZZVZZ oziroma kot družinski član po 20. členu ZZVZZ), iz naslova pogodbe o poslovanju ne nastopi obveznost zdravstvenega zavarovanja za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 5. točki 17. člena ZZVZZ.

6.6 Obvezno zavarovanje v Republik Srbiji, pogodba o poslovanju v RS

Primer

Oseba A je obvezno zavarovana iz naslova delovnega razmerja v Srbiji. S 01.03.2014 sklene pogodbo o poslovanju z družbo Revija d.o.o., v kateri je le poslovodna oseba (ni hkrati družbenik).

Ker oseba A ni obvezno zdravstveno zavarovana v RS (kot zavarovanec po 15. členu ZZVZZ oziroma kot družinski član po 20. členu ZZVZZ), iz naslova pogodbe o poslovanju ne nastopi obveznost zdravstvenega zavarovanja za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 5. točki 17. člena ZZVZZ.

6.7 Upokojenec, prokurist

Primer

Oseba A je obvezno zdravstveno zavarovana kot upokojenec. S 01.03.2014 postane prokurist v Družbi d.o.o..

Družba d.o.o. je osebo A dolžna prijaviti v zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen:

- z obrazcem M12,
- z datumom pričetka zavarovanja 01.03.2014.

Ko bo osebi A izplačano plačilo za delo oziroma storitev zadelo prokurista, se ob izplačilu plačajo naslednji prispevki iz zdravstvenega zavarovanja:

- prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen za zdravstveno zavarovanje po 5. točki 17. člena ZZVZZ (0,53% od plačila),
- posebni prispevek zavarovanca za zdravstveno zavarovanje po 55.a členu ZZVZZ (6,36% od plačila).